

Ministrstvo za infrastrukturo
dr. Peter Gašperšič, minister
Langusova ulica 4

1535 Ljubljana
gp.mzip@gov.si

Ljubljana, 5.11.2014

ZADEVA: POZIV K PONOVI UVEDBI POPISOV DEL S PREDIZMERAMI KOT OBVEZNI PRILOGI RAZPISNE DOKUMENTACIJE V JAVNIH NAROČILIH GRADENJ

Spoštovani minister, g. Peter Gašperšič!

Za preprečitev naraščanja tveganj, ki spremljajo projekte izgradnje javnih naročnikov v Sloveniji si v vašem mandatu obetamo več posluha za ureditev razmer v gradbeni panogi zato vam ob nastopu mandata posredujemo poziv gospodarstva s predlogom za rešitev sektorske problematike, ki je povezana s pomanjkanjem transparentnosti in preglednosti javnega naročanja storitev gradenj zaradi neustrezne in pomanjkljive projektne dokumentacije. Predvsem na podlagi dobre prakse in izkušenj iz tujine, kjer je to področje bistveno bolj sistemsko urejeno, predlagamo določene spremembe in dodatne podlage za učinkovitejše in gospodarnejše ravnanje države in javnih naročnikov.

Že v letu 2012 je GZS ZGIGM na pristojno ministrstvo pisno podala predlog k dopolnitvi Pravilnika o projektni dokumentaciji. **Dopis GZS ZGIGM iz leta 2012 (Priloga 1) izpostavlja in opozarja na nujnost ponovne določitve obveznega elaborata popisa del** (v katerega bi kasneje pisali tudi standardizirane opise del) **kot obvezno projektno dokumentacijo za projekte izgradnje vezane na sistem javnih naročil**. Torej bi moral podzakonski akt, Pravilnik o projektni dokumentaciji, znova prevzeti del izpuščene vsebine predhodnika omenjenega pravilnika, i.d. vsebino podzakonskega akta, ki je bila v veljavi pred letom 2008. Vsled omenjenemu predlagamo dodatno obvezno določilo v vsebini pravilnika o projektni dokumentaciji, ki naj se glasi kot obvezna za vse storitve gradnje vezane na sistem javnih naročil:

XY. člen
(popis del s količinami)

- (1) *Popis del mora vsebovati opis del po postavkah. Vsaka postavka mora vsebovati opis, enoto mere, količino, ceno, znesek in predizmero.*
- (2) *Popis postavk mora biti organiziran po skupinah in vrstah del.*
- (3) *Besedilo opisa mora vsebovati opis dela oz. zahteve o kvaliteti izdelka. Opis naj bo nedvoumen in jasen z navedbo vseh bistvenih parametrov, ki določajo ceno storitve ali izdelka. Parametri izdelka ali storitve v opisu morajo biti tehnični in upoštevati veljavne slovenske standarde. Pri izdelkih in storitvah, ki jih ponuja več komercialnih ponudnikov se komercialnih imen ne navaja*
- (4) *Sestavni del popisa so tudi predizmere količin pri postavkah. Vsaka predizmera pri postavki mora vsebovati podroben in pregleden izračun, tako da je mogoče pri reviziji količin pregledati količine.*

YZ. člen
(Tehnične specifikacije)

- (1) *Tehnične specifikacije so splošni besedilni, tabelarni ali slikovni opisi izvedbe del, vgrajenih materialov, opreme in inštalacij, ki se nanašajo na načrte in popise v projektni dokumentaciji.*
- (2) *Tehnične specifikacije vsebujejo tehnične zahteve, ki jih morajo dela, vgrajeni materiali, oprema in inštalacije izpolnjevati.*

Predlog spremembe predmetnega podzakonskega akta je nujen zaradi:

- možnosti enostavnega in preglednega sledenja izvajanja projektov izgradnje s strani javnih naročnikov (s pravnimi, tehnološkimi, organizacijskimi in pravnimi odločitvami se zagotavlja transparentnost poslovanja in ohranja projekte znotraj časovnih in finančnih okvirov),
- večje preglednosti in sledljivosti vrste in obsega predvidenih in dejansko izvedenih del zaradi sprememb pri gradnji pri ugotavljanju krivde v sodnih postopkih,
- možnosti identifikacije odgovornosti za napake pri izvedbi del in sicer v luči zaščite naročnika - »kupca« (javnega ali zasebnega),
- možnosti preglednega nadzora porabljenih količin in kakovosti izvedenih del s strani naročnika,
- ugotavljanja morebitne odgovornosti projektantov in revidentov pri napačno opredeljenih vrstah in obsegu del v postopku projektiranja,
- možnosti preverjanja pravilnega obračunavanja DDV za vgrajen material v situacijah in preveritev s strani FURS,
- možnosti izločanja neobičajno nizkih ponudb in preverjanja prenizkih cen na enoto oziroma postavko del ter nadzora naročnika nad ponudnikom ali upošteva zakonsko obvezno določeno minimalno urno postavko in veljavno panožno kolektivno pogodbo,
- zmanjševanje izjemno naraščajočih tveganj za uspešno izvedbo projektov tako pri doseganju predvidenih stroškov kot pogodbenih rokov,
- nenazadnje, smotno porabo denarja v javnih naročilih in pri projektih izgradnje – financiranih s strani Evropskih sredstev (iz virov: strukturni in kohezijski skladi), katerih kontrolni pregledi še lahko sledijo mnogo kasneje.

V aprilu 2014 je več organizacijskih enot GZS na MZIP posredovali tudi pisno stališče do vprašanja ministrstva kako razrešiti aktualno tematiko. In sicer so podala mnenje na vprašanje ministra glede pobude za pripravo Standardnih popisov del v gradbeništvu (Priloga 2).

Rešitev urejanja področja popisov del pomeni **standardizacijo** oziroma **poenotenje popisov del**. Za celovito rešitev področja Standardizacije popisov del je potrebno izvesti naslednje aktivnosti:

1. Vsebinska določitev popisov del v projektni dokumentaciji
2. Določitev organizacijske sheme potrjevanja popisov del
3. Podpora države predvsem pri uporabi popisov del pri projektih javnih naročnikov
4. Izdelava IT orodja za izdelavo popisov del in postavitev standarda izmenjave podatkov
5. Uvajanje popisov v izobraževalne sisteme

Glede na enotno EU zakonodajo na področju javnega naročanja, bi se pri rešitvah za čim boljšo implementacijo veljalo zgledovati pri uspešnejših državah, tudi pri sosednji Avstriji, kjer so že pred časom vzpostavili spletni portal za javno naročanje - ANKÖ (<http://www.ankoe.at/>). Ustanovili so ga država, delodajalci in sindikati z namenom, da je v sistemu javnih naročil zadoščeno zahtevam omenjenih nacionalnih deležnikov, da se kršitve veljavne področne zakonodaje zmanjšajo na najmanjšo možno mero, da se ščiti narodno gospodarstvo in veljavno delovno pravno zakonodajo v Avstriji. Na ta način vsi omenjeni deležniki dobijo največ za razpisani javni projekt izgradnje financiran s proračunskim denarjem. Portal ANKÖ ponuja enotno bazo za razpisovalce in ponudnike, javnim naročnikom predlaga vzorce najboljših pogodb za izvedbo del, primerne pogoje in merila za izbor za posamezno vrsto razpisane gradnje v okviru javnih naročil ipd.

Mnenja smo, da je skrajni čas, da se v Sloveniji uredijo razmere tudi na tem področju in postanemo primerljivi z ostalimi evropski državami. Morda je predstavljen primer lahko primer dobre prakse, ki kaj se smiselno posnema pri razvoju slovenskega spletnega portala »e-JN«. Razvoj E-JN pa je seveda tudi možnost za sodelovanje s kompetentnimi slovenskimi ponudniki in strokovnjaki s tega področja, ki že ponujajo dobre rešitve.

Pričakujemo, da boste kot pristojno ministrstvo resno pristopili k nadaljevanju aktivnosti na vsebinah, ki so bile predmet razprave že v preteklosti, da skupaj poiščemo kvalitetne, celovite in dolgoročno vzdržne rešitve, primerljive z že poznanimi uspešnimi rešitvami v državah EU. Teh pa ne bo moč doseči brez tvornega sodelovanja vseh deležnikov in oblikovanja skupne vizije.

Od vas pričakujemo, da prevzamete iniciativo, in končno ustanovite že davno obljubljeno delovno skupino, ki jo bodo sestavljali kompetentni predstavniki pristojnih ministrstev in predstavniki gospodarskih panožnih in strokovnih združenj, ki so na tem področju aktivni in izražajo interes za sodelovanje.

Lepo vas pozdravljamo.

mag. Jože Renar,
direktor Zbornice gradbeništva
in industrije gradbenega materiala – GZS

Branko Selak,
predsednik Upravnega odbora
Zbornice gradbeništva in
industrije gradbenega materiala – GZS

mag. Vekoslav Korošec,
Direktor Združenja za svetovalni inženiring – GZS

V vednost:

Ministrstvo za finance, minister Dušan Mramor, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana (gp.mf@gov.si).

Priloge:

- Predlog dopolnitve Pravilnika o projektni dokumentaciji
- Pobuda Standardni popisi del